

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobci:

- a) **Mgr. P. T., LL.M.**
bytem P.
- b) **Mgr. M. T.**
bytem M.
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Timurou, LL.M.
sídlem V jámě 699/1, 110 00 Praha 1
- c) **V. Z.**
bytem M.
zastoupená advokátkou JUDr. Lenkou Faltýnovou
sídlem nám. Míru 143, Domažlice

proti

žalovanému:

Krajský úřad Plzeňského kraje
sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

za účasti osoby

zúčastněné na řízení: **Lesy České republiky, s. p., IČO 42196451**

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

sídlem Přemyslova 1106/19, 500 00 Hradec Králové

o žalobách žalobců proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2019, č. j. PK-ŽP/4185/19,

takto:

- I. Žaloba žalobce a) se zamítá.
- II. Žaloba žalobce b) se zamítá.
- III. Žaloba žalobkyně c) se zamítá.
- IV. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- V. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobci a), b) a c) se svými včasnými žalobami domáhali zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Domažlice, odboru životního prostředí (dále jen „*stavební úřad*“), ze dne 22. 1. 2019, č. j. MeDO-3788/2019-Kitz-DS (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“) a prvoinstanční rozhodnutí bylo potvrzeno.
2. Žalobci a) a b) [dále jen „*žalobci*“] jsou vlastníci biologického septiku - vodního díla určeného k likvidaci odpadních vod z jejich rekreačního, obytného a sportovního areálu P.. Část tohoto vodního díla je umístěna na pozemku žalobkyně c) [dále jen „*žalobkyně*“] parc. č. X v k. ú. X.
3. Prvoinstančním rozhodnutím bylo výrokem I.1 nařízeno žalobcům odstranit část vodního díla sestávající ze vsakovacího potrubí na pozemcích parc. č. X a Xa v k. ú. X, výrokem I.2 byly zbývající části vodního díla (přítokové potrubí na pozemcích parc. č. Xb, Xc, Xd a X v k. ú. X a nádrž septiku na pozemku parc. č. X v k. ú. X) vyloučeny z režimu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění do 31. 12. 2017 (dále jen „*vodní zákon*“), a ponechány v terénu a výrokem II byly stanoveny podmínky a povinnosti s tím související.
4. Mezi účastníky nebylo sporu o následujících skutečnostech: Předmětné vodní dílo žalobců je tvořeno přítokovým potrubím, septikem a odtokovým (vsakovacím) potrubím, přičemž žalobci v řízení tvrdili, že septik je zaslepen a je užíván jako žumpa. Povolení k vypouštění odpadních vod z vodního díla do vod podzemních zaniklo dnem 30. 6. 2014, kdy doba platnosti vodoprávního povolení byla stanovena s ohledem na poskytnutí dostatečného prostoru žalobcům pro vyřešení odkanalizování areálu v souladu s platnými předpisy na úseku vodního hospodářství. Nové povolení k vypouštění odpadních vod z vodního díla do vod podzemních nelze vzhledem nevyhovující účinnosti biologického septiku a předpisům na úseku vodního hospodářství vydat, přičemž řízení o žádosti žalobců o povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních bylo pravomocně zastaveno.
5. Stavební úřad dospěl v prvoinstančním rozhodnutí k závěru, že septik včetně přítokového potrubí je možno zachovat a využívat ho jako jímku na vyvážení. Ze septiku však nelze vypouštět odpadní vody, a proto část vodního díla spočívající v odtokovém potrubí musí být odstraněna, neboť nemůže sloužit účelu, pro který byla zřízena. Jelikož při kontrole dne 21. 6. 2018 stavební úřad zjistil, že septik přes tvrzení Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobců není zaslepen, uložil ho žalobcům zaslepit nepropustným materiálem za účelem zamezení úniku odpadních vod ze septiku do okolního prostředí a vyloučení zbytečného zatěžování vlastnických práv k pozemku, kde se část vodního díla nachází. Žalobci totiž přes výslovnou výzvu neprokázali, že odtokové potrubí u septiku bylo uzavřeno a z jímky neodtéká žádná odpadní voda, kdy pasport septiku takovým důkazem být nemůže.

6. Napadené rozhodnutí bylo kromě toho odůvodněno tím, že žalobci žádali o povolení k vypouštění odpadních vod, o změnu užívání septiku na žumpu a s odkazem na hydrogeologický posudek navrhli stavebně technické řešení úpravy vodního díla (za biologický septik zařadit dočišťovací stupeň v podobě pískového filtru na pozemku žalobkyně). § 59a vodního zákona neumožňuje vlastníkovu vodního díla jakoukoli změnu vodního díla nad rámec běžné údržby. Povolení stavebně technického řešení vodního díla navrženého žalobci je proto podmíněno souhlasem žalobkyně vlastníka pozemku, na němž se nachází, kterážto souhlas neudělila. Kladné stanovisko správce povodí, hydrogeologický posudek, výkresová dokumentace včetně geometrického plánu nemají pro toto řízení význam, protože neprokazují získání vodoprávního povolení žalobci.

II.

Předchozí soudní řízení

7. Žaloby žalobců byly projednávány zdejším soudem v řízení sp. zn. 57 A 121/2019. Rozsudkem ze dne 29. 6. 2020, č. j. 57 A 121/2019-115 (dále jen „*původní rozsudek*“), zdejší soud k žalobě žalobců napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Původní rozsudek byl ke kasační stížnosti žalovaného zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 2 As 244/2020-35 (dále jen „*zrušující rozsudek*“).
8. Žaloba žalobkyně byla předmětem řízení u zdejšího soudu sp. zn. 30 A 65/2019. Usnesením ze dne 29. 7. 2020, č. j. 30 A 65/2019-35, soud přerušil řízení o žalobě žalobkyně do pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti žalovaného podle předchozího odstavce. Usnesením ze dne 1. 6. 2022, č. j. 30 A 65/2019-38, předseda senátu rozhodl o pokračování řízení o žalobě žalobkyně.
9. Žaloba žalobkyně byla usnesením zdejšího soudu ze dne 22. 6. 2022, č. j. 30 A 65/2019-42, spojena v souladu s § 39 odst. 1 s. ř. s. ke společnému projednání s žalobami žalobců a řízení o všech třech spojených žalobách tak soud vede pod sp. zn. 57 A 121/2019.
10. V původním rozsudku soud dospěl k závěru, že § 59a vodního zákona nebrání takové změně vodního díla nad rámec jeho údržby bez souhlasu vlastníka pozemku, která neporušuje příslušné právní normy, pokud současně neobtěžuje vlastníka pozemku více než dosud (srov. bod 21 původního rozsudku nebo bod 6 zrušujícího rozsudku). Ostatní žalobní námitky žalobců, mířící zejména do správnosti zjištění skutkového stavu a prosazující možnost zařízení modernizovat a vyhnout se jeho odstranění, soud v původním rozsudku nevypořádal, protože dospěl k závěru, že správní orgány pochybily, když vzhledem k soudem vyloženému § 59a vodního zákona dostatečně neuvážily možnost úpravy zařízení před nařízením jeho odstranění (srov. body 21 a 22 původního rozsudku nebo bod 15 zrušujícího rozsudku).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

11. Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku vyšel z toho, že žalobci nesplnili povinnost po vydání posledního povolení k vypouštění odpadních vod v roce 2012 uvést vodní dílo do vypršení platnosti povolení v roce 2014 do souladu s předpisy. Dále v roce 2017 žalobci předložili dokumenty doprovázející jejich návrh stavebně technické změny stavby septiku - za biologický septik by byl zařazen dočišťovací stupeň v podobě pískového filtru o rozměrech 2 x 4 m a hloubce cca 2 m, umístěný na pozemku s vsakovacím potrubím, který vlastní žalobkyně. Žalobkyně s tímto řešením nesouhlasila (viz body 19 a 20 zrušujícího rozsudku).
12. Nejvyšší správní soud vyslovil následující právní závěry, jimiž je zdejší soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán při posouzení důvodnosti žaloby žalobců: Umístění pískového filtru je změnou vodního díla, konkrétně stavby septiku, pro jejíž provedení je podle § 15 odst. 1 vodního zákona ve spojení s § 115 odst. 1 a § 184a odst. 1 stavebního zákona nutný souhlas vlastníka pozemku, na němž je vodní dílo vybudováno (body 24, 25 a 35 zrušujícího rozsudku). Žalovaný dospěl proto ke správnému závěru, že navrhovaná změna septiku není bez souhlasu vlastníka pozemku, na němž je umístěn, možná (bod 27 zrušujícího rozsudku). Žalobci zřízená bezodtoková jímka na vyvážení (žumpa) není podle § 55 odst. 3 vodního zákona vodním dílem, ale obecnou stavbou, přičemž žalobci v rozporu se zákonem nepožádali ani o povolení zrušení vodního díla (septiku) ani o změnu povolení užívání stavby. Vodní dílo po skončení platnosti povolení v roce 2014 bylo užíváno způsobem, který porušuje veřejný zájem na ochraně kvality podzemních vod propouštěním nedostatečně čištěné odpadní vody (body 29 a 30 zrušujícího rozsudku). *„Správní orgány ve svých rozhodnutích uvedly dostatek důvodů, proč rozhodly o odstranění části vodního díla z pozemku jiného vlastníka i proč byly zbylé části v terénu ponechány, ale z režimu vodního díla vyloučeny. Jejich postup odpovídal dosavadnímu vývoji a letité snaze o řešení situace se všemi účastníky a respektoval zásadu přiměřenosti.“* (bod 31 zrušujícího rozsudku). V bodě 35 zrušujícího rozsudku Nejvyšší správní soud shrnul, že zdejší soud musí v dalším řízení vyjít z toho, že změna stavby (umístění pískového filtru) vyžaduje souhlas vlastníka pozemku, a posoudit znovu důvodnost žaloby, a to včetně žalobních námitek, které soud v původním rozsudku nevypočítával.

II.

Žaloby

13. Žalobci svou žalobu odůvodnili tím, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože žalovaný nijak nevypořádal odvolací námitku žalobců, že stavební úřad řádně nezjistil skutkový stav. Dále žalobci namítli, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, pokud jde o (ne)zaslepení septiku a (ne)přerušení vsakovacího potrubí – žalobci tvrdili, že bylo prokázáno přerušení vsakovacího potrubí na několika místech. Žalobci dále namítli, že se správní orgány nezabývaly tím, zda vypouštěné odpadní vody formou zálivky vniknou či mohou vniknout do podzemních vod - s odkazem na odborné vyjádření hydrologa a výkladové stanovisko Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) podle žalobců není zálivka likvidací odpadních vod vypouštěním do vod podzemních a nepodléhá ani vodoprávnímu povolení. Žalobci namítli i to, že jim správní orgány neposkytly součinnost k vydání vodoprávního povolení, o nějž žalobci usilovali, kdy nesouhlas vlastníka pozemku podle § 59a vodního zákona vydání vodoprávního povolení nemohl bránit vzhledem k zásadě proporcionality, protože šlo o modernizaci stávajícího vodního díla a žalobkyně svého práva zneužívá (vsakovací potrubí umístěné pod povrchem orné půdy vlastníka

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pozemku neomezuje a žalobkyně v době prodeje pozemku věděla o existenci vodního díla na pozemku). Žalobci žádali, aby soud zrušil napadené i prvoinstanční rozhodnutí.

14. Žalobkyně se svou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí ve výroku, jímž potvrdil prvoinstanční rozhodnutí v části výroku I.2, jímž se přítokové potrubí a septik ponechávají v terénu. Žalobu odůvodnila tím, že od počátku s umístěním a provozováním vodního díla na svém pozemku nesouhlasila a požadovala jeho odstranění. Ačkoli správní orgány došly ke správnému závěru, že vodní dílo nelze užívat k nakládání s vodami a vyloučily ho z režimu vodního díla, současně nesprávně ponechaly jeho části na pozemku žalobkyně. Správní orgány tak legalizovaly cizí stavbu na pozemku žalobkyně, která není vodním dílem, čímž neoprávněně zasáhly do jejích práv za situace, kdy žalobci měli dostatek času na vyřešení odkanalizování svých objektů. Nelze přisvědčit argumentaci žalovaného, že je žalobkyně povinna strpět septik jako vodní dílo podle § 59a vodního zákona, neboť napadeným rozhodnutím byl tento vyňat z režimu vodního díla. Argumentoval-li žalovaný občanským zákoníkem a tím, že ne všechna vodní díla byla zřízena bez právního titulu k cizímu pozemku nebo že již v minulosti mohla být vlastníkovu pozemku poskytnuta náhrada, byl povinen tuto předběžnou otázku v průběhu řízení vyřešit. Nesprávný byl i názor žalovaného, že povolení změny v užívání stavby na cizím pozemku, není-li spojeno se změnou stavby, nemůže být podmíněno souhlasem vlastníka pozemku, protože v posuzované věci došlo ke změně stavby již odstraňováním vsakovacího potrubí, kdy zbytek vodního díla při užívání jako žumpa je nutno vyvážet, čímž bude žalobkyně zatěžována více než užíváním jako septik.

III.

Vyjádření k žalobám

15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě žalobců s odkazem na odůvodnění napadeného a prvoinstančního rozhodnutí uvedl, že existenci vodního díla doložili sami žalobci v ověřeném pasportu stavby septiku, hydrologickým posudkem a výkresovou dokumentací, které podle § 125 stavebního zákona nahrazují ověřenou dokumentaci odpovídající skutečnému provedení stavby. Žalobci v průběhu správního řízení sami tvrdili, že odtokové potrubí je přerušeno a zaslepeno montážní pěnou a že došlo k poškození betonové trubky vsakovacího potrubí při bagrování prováděném stavebním úřadem. Právo vypouštět odpadní vody do povrchových nebo podzemních vod je vázáno na žádost podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona. Žalobci tvrdí, že septik užívají jako žumpu a akumulované odpadní vody odváží k jiné likvidaci. Řízení o žádosti žalobců o povolení k vypouštění odpadních vod ze septiku bylo pravomocně zastaveno, proto je irelevantní námitka, zda je v tomto řízení nutno posuzovat, zda vypouštěné odpadní vody mohou vniknout do podzemních vod. I námitka zálivky je irelevantní, protože žalobci navrhovali vypouštění odpadních vod do vod podzemních pomocí drenážního vsaku. Žalovaný zdůraznil, že podle § 38 odst. 9 vodního zákona je přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod zakázáno a vždy dochází k vypouštění přes půdní vrstvy. Rozstřík je vypouštěním odpadních vod do podzemních vod podle metodického pokynu Ministerstva životního prostředí č. 2/2012 (čl. 1.2.2.). Žalovaný navrhl, aby soud žaloby žalobců jako nedůvodné zamítl.
16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě žalobkyně s odkazem na odůvodnění napadeného a prvoinstančního rozhodnutí uvedl, že stavební zákon ani vodní zákon nezmocňují správní orgány k tomu, aby nařídily odstranění stavby pouze z důvodu, že vlastník

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pozemku s jejím umístěním a provozem nesouhlasí. § 59a vodního zákona nad rámec občanského zákoníku zakotvil povinnost vlastníka pozemku strpět vodní dílo a jeho užívání za náhradu a aby se vyřešily právní poměry vlastníků pozemků a vodních děl vybudovaných před 1. 1. 2002. Dle důvodové zprávy k zákonu č. 303/2013 Sb. bylo ustanovení § 59a vodního zákona navrženo proto, aby se „*povinnost vlastníků strpět na cizím pozemku vodní díla rozšířila na všechna vodní díla ve smyslu vodního zákona*“, tzn. že ne všechna vodní díla byla zřízena bez právního titulu k cizímu pozemku, nebo že již v minulosti nebyla vlastníkovu pozemku poskytnuta náhrada. Sporná stavba je stavbou povolenou dle stavebně právních předpisů, a správní orgán není příslušný posoudit, zda jde o stavbu neoprávněnou (tj. stavbu zřízenou bez právního vztahu k pozemku v době jejího vzniku). O odstranění stavby neoprávněné může rozhodnout pouze soud. Určitou ochranu vlastníka stavby poskytují občanskoprávní předpisy, přičemž vodní zákon je doplnil o ochranu speciální dle stavebního zákona. Pokud stavba septiku bude využívána jako obecná stavba (žumpa na vyvážení), nepozbude ochranu stavby na cizím pozemku dle občanskoprávních předpisů. Stavební úřad je povinen uplatňovat svou pravomoc pouze k účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, tedy pouze v limitech § 15 odst. 7 vodního zákona a rozhodnout o podmínkách dalšího trvání vodního díla, jelikož toto ustanovení nepředpokládá nutnost nebo povinnost jeho odstranění. Řešením zvoleným prvoinstančním rozhodnutím (zaslepení nádrže septiku v místě odtokového otvoru nepropustným materiálem a odstraněním odtokového potrubí tak, aby nemohlo dojít k nedovolenému vypouštění nedostatečně čištěných odpadních vod), byl naplněn smysl § 15 odst. 7 vodního zákona, protože byla chráněna práva nabytá v dobré víře vlastníka septiku i práva vlastníka pozemku. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu žalobkyně jako nedůvodnou zamítl.

17. Žalobci se k žalobě žalobkyně vyjádřili v podání ze dne 29. 7. 2022 tak, že žaloba žalobkyně je účelová, protože žalobkyně nerespektuje vlastnická práva žalobců a popírá princip proporcionality, přičemž žalobkyně není existencí stavby na svém pozemku omezena. Žalobci souhlasně odkázali na bod 15 zrušujícího rozsudku.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

18. Při prvním jednání o žalobě žalobců účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích. Žalobci uvedli, že správní orgány nezjistily řádně skutkový stav, nezabývaly se skutečným rozsahem a existencí vodního díla, ani jakým způsobem by měly být odpadní vody likvidovány, kdy vyšly z nesprávného stanoviska, že odpadní vody budou vnikat do podzemních vod zálivkou. Žalobci rozvinuli žalobní argumentaci dále tak, že byl porušen princip proporcionality, kdy správní orgány preferovaly práva vlastníka pozemku, na němž se vodní dílo nachází, před právy žalobců jako vlastníků vodního díla, kdy užívání vodního díla nemůže být s odkazem na § 59a vodního zákona zablokováno nesouhlasem vlastníka pozemku, na němž se nachází. Žalobci měli vydržet věčné břemeno týkající se vodního díla zřízeného v roce 1964 ze zákona. Žalovaný uvedl, že existence vodního díla byla spolehlivě zjištěna z pasportu a hydrogeologického posudku předložených samotnými žalobci. Žalovaný zdůraznil, že řízení o udělení vodoprávního povolení žalobcům bylo zastaveno. Zálivka se považuje za vypouštění odpadních vod do vod podzemních, kdy odstranění části vodního díla se týká jen potrubí, kde právě hrozí vypouštění odpadních vod do vod podzemních.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

19. Při jednání o spojených žalobách žalobkyně a žalobců žalobci setrvali na své dosavadní žalobní argumentaci, zopakovali ji a dodali, že žalovaný nebyl oprávněn nařídit odstranění vsakovacího potrubí, neboť je tím znemožněno provozování vodního díla, které jsou žalobci připraveni modernizovat. K žalobě žalobkyně žalobci uvedli, že jsou dány důvody pro zachování septiku a přítokového potrubí. Žalobkyně s odkazem na písemné vyhotovení žaloby poukázala na to, že napadené rozhodnutí zasahuje do jejích vlastnických práv. Žalovaný zdůraznil, že žalobní argumentace se májí předmětem řízení, kterým není vypouštění odpadních vod.

V.

Posouzení žalob soudem

20. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobách.
21. Žaloby nejsou důvodné. Soud bude postupně vypořádávat žalobní námitky žalobců a následně žalobkyně.
22. Žalobci namítali nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, protože žalovaný nijak nevypořádal odvolací námitku žalobců, že stavební úřad řádně nezjistil skutkový stav (viz odst. VI žaloby žalobců). Námitka nebyla důvodná.
23. Nepřezkoumatelnost je vadou správního rozhodnutí, k níž je soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti (srov. první právní věta in fine rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2003, č. j. 2 Ads 33/2003-78, publ. pod č. 523/2005 ve Sb. NSS). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 1 As 287/2015-51, bod 24) vyplývá, že „[P]řezkoumatelné rozhodnutí je rozhodnutí srozumitelné, s dostatkem důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomněl vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 – 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74).“ Ačkoliv byl tento právní názor vysloven ve vztahu k soudnímu rozhodnutí, lze jej vztáhnout i rozhodnutí správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 22). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Současně je třeba zdůraznit, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je třeba v rámci soudního přezkumu nahlížet jako na jeden celek, tedy že rozhodnutí se mohou vzájemně argumentačně doplňovat v obou směrech (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25, či dne 14. 10. 2021, č. j. 7 As 447/2019-60, bod 22). Mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, které by jinak

způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.

24. Soud neshledal, že by napadené a prvoinstanční rozhodnutí byla nepřezkoumatelná. Z jejich výroků je zřejmé, jak správní orgány rozhodly, a z jejich odůvodnění je zřejmé i to, proč takto rozhodly. Z odůvodnění vyplývá, na základě jakých skutečností a jakých podkladů dospěly správní orgány k závěrům, které se odrazily ve výrocích rozhodnutí.
25. Nemůže být sporu o východisku, že pokud by žalovaný zcela opomněl vypořádat některou z odvolacích námitek žalobců, která by mohla ve prospěch žalobců výrok rozhodnutí ovlivnit, a k jejímu implicitnímu vypořádání by nedošlo ani argumentačním základem rozhodnutí o odvolání, bylo by napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
26. V žalobě žalobci však uvedli, že odvolací námitku, že stavební úřad řádně nezjistil skutkový stav, vznesl toliko žalobce a) v doplnění svého odvolání ze dne 18. 2. 2019. Tudíž tento žalobní bod žaloby žalobce b) byl nedůvodný, neboť on v žalobě netvrdil, že by takovou odvolací námitku vznesl. Netvrdil-li žalobce b), že tuto odvolací námitku vznesl, nemohl žalovaný pochybit tím, že ji nevypořádal. Práva žalobce b) nemohla být napadeným rozhodnutím zkrácena tím, že jiný účastník řízení nedostal od odvolacího orgánu odpověď na svou odvolací námitku.
27. Jiná byla situace u žalobce a). Soud ve správním spisu ověřil, že žalobce a) v bodech 21 až 29 části III podání ze dne 18. 2. 2019 skutečně nedostatečně zjištění skutkového stavu v odvolacím řízení namítl. Z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že existenci této odvolací námitek žalobce a) potvrdil žalovaný uprostřed str. 2 napadeného rozhodnutí a odkázal přitom právě na doplnění odvolání žalobce a) ze dne 18. 2. 2019. V dalších pasážích textu odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí – odstavec uvozený slovy *K bodům 21. – 29.*) pak žalovaný explicitně s odkazem právě na body 21 až 29 části III podání žalobce a) ze dne 18. 2. 2019 tuto námitku vypořádal. Nemá smyslu zde vypořádání této odvolací námitek žalobce a) opakovat, protože žalobci právě proti tomuto posouzení této odvolací námitek vznesli jeden ze svých žalobních bodů, kde dokonce na vypořádání této odvolací námitek žalovaným adresně reagují (viz body 19 a 20 žaloby žalobců). Tudíž soud nemohl přisvědčit žalobci a), že se touto jeho odvolací námitkou žalovaný *vůbec nezabýval* (srov. bod 60 žaloby žalobců).
28. Je na místě dodat, že žalobci v žalobě nijak svou údajně nevypořádanou námitku nezjištěného skutkového stavu konkrétně nespecifikovali (viz čl. VI žaloby). Pokud žalobci argumentovali rozhodnutími Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2016, č. j. 9 As 216/2015-38, a ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 As 25/2009-163, a ze dne 23. 5. 2019, č. j. 7 As 7/2019-26, šlo o argumentaci nepřiléhavou, protože se tato judikatura týká nevypořádání námitek účastníků řízení.
29. Před vypořádáním zbylých žalobních námitek soud nejprve uvede, z jakých právních předpisů při posouzení námitek vycházel.
30. § 38 odst. 7 věta první vodního zákona stanoví, že přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod je zakázáno.
31. § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona stanoví, že k nakládání s vodami k vypouštění odpadních vod do vod podzemních je třeba povolení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

32. Podle § 55 odst. 3 vodního zákona se za vodní dílo podle tohoto zákona nepovažují mj. bezodtokové jímky včetně přítokového potrubí.
33. Podle § 15 odst. 1 věty první vodního zákona je třeba k provedení vodních děl, k jejich změnám a změnám jejich užívání, jakož i k jejich zrušení a odstranění povolení vodoprávního úřadu.
34. § 15 odst. 7 vodního zákona stanoví, že zanikne-li povolení vydané podle ustanovení § 8 odst. 1 nebo podle předchozích předpisů o nakládání s vodami, *rozhodne vodoprávní úřad o podmínkách dalšího trvání, popřípadě odstranění vodního díla*, které umožňovalo nakládání s vodami.
35. Podle § 59a vodního zákona je povinen vlastník pozemku povinen strpět za náhradu na svém pozemku vodní dílo vybudované před 1. 1. 2002 a jeho užívání.
36. Soud předznamenává, že nebylo sporu o tom, že vodní dílo žalobců, tvořené přítokovým potrubím, septikem a odtokovým potrubím a umístěné na pozemku žalobkyně, bylo vybudováno před 1. 1. 2002 a vodoprávní povolení vztahující se k tomuto vodnímu dílu zaniklo dne 30. 6. 2014. Žádné jiné vodoprávní povolení nebylo žalobcům v souvislosti s vodním dílem uděleno.
37. Při posouzení důvodnosti žalobních námitek žalobců byl soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, že navrhovaná změna septiku (umístění pískového filtru) není možná bez souhlasu žalobkyně jako vlastníka pozemku, na němž je umístěn.
38. Nyní již k jednotlivým žalobním námitkám.
39. Žalobci namítli, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, pokud jde o (ne)zaslepení septiku a (ne)přerušení vsakovacího potrubí – žalobci tvrdili, že bylo prokázáno přerušení vsakovacího potrubí na několika místech.
40. Pro posouzení důvodnosti námítky bylo nejprve významné nutné stanovit, zda *(ne)zaslepení septiku a (ne)přerušení vsakovacího potrubí* bylo skutečností, kterou byly správní orgány povinny zjišťovat. Rozsah skutečností, které správní orgány musely zjišťovat, je dán § 3 ve spojení s § 2, resp. § 50 odst. 3 správního řádu (nezbytný rozsah pro dodržení zásady zákonnosti, zásady zákazu zneužití správního uvážení, zásady ochrany dobré víry, zásady ochrany veřejného zájmu a zásady legitimního očekávání). Šlo tedy o to, zda pro rozhodnutí správních orgánů bylo významné, zda je septik zaslepen a zda je odtokové potrubí přerušeno.
41. Stavební úřad dospěl v této otázce v prvoinstančním rozhodnutí k následujícím závěrům: Biologický septik lze zachovat a využívat ho jako jímku na vyvážení, a to včetně příváděcího potrubí (viz str. 6). Z důvodu zachování septiku lze v terénu pro plnění účelu akumulace odpadních vod ponechat i příváděcí potrubí, avšak protože nelze ze septiku vypouštět odpadní vody, odtokové potrubí nemůže sloužit účelu, pro který bylo zřízeno, bylo nařizeno odstranění odtokového potrubí na cizím pozemku. Proto byla žalobcům uložena povinnost septik v místě odtokového otvoru zaslepit nepropustným materiálem (viz str. 7). Stavební úřad totiž v rámci provedeného vodoprávního dozoru při kontrolním úkonu ze dne 21. 6. 2018 zjistil, že septik navzdory opakovaným tvrzením vlastníka vodního díla zaslepen není - výtokové potrubí nebylo uzavřeno (viz str. 7, 11 a 13). Žalobci navrhli těsnost žumpy prokázat pasportem septiku z roku 2012, který byl podkladem pro vydání povolení k vypouštění odpadních vod – tento pasport však nemůže prokázat, že žumpa je

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

nepropustná, kdy přes výzvu žalobci nepředložili protokol o zkoušce těsnosti žumpy, prokazující, že odtokové potrubí z jímky bylo uzavřeno a z jímky neodtéká žádná odpadní voda. Z obsahu pasportu vyplývá, že se jedná o zařízení sloužící k předčištění odpadních vod a jejich vypouštění do vod podzemních, nikoliv o zařízení sloužící k akumulaci odpadních vod – proto pasport septiku nemůže prokázat zaslepení septiku (viz str. 8 a 12).

42. Na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí pak žalovaný dodal, že není nutné zjistit skutečný stav ve vztahu k tomu, zda je již septik zaslepen, či je vsakovací potrubí přerušeno, a vysvětlil to následovně. Žalobci v odvolání tvrdili, že *vsakovací potrubí bylo přerušeno a septik byl zaslepen montážní pěnou v místě přerušení odtokového potrubí, přičemž pěna byla lokálně proražena vysunovacím dvoumetrem při provádění kontrole, kdy došlo i k poškození betonové trubky vsakovacího potrubí při bagrování prováděném prvoinstančním vodoprávním úřadem*. Přitom kontrolním úkonem ze dne 21. 6. 2018 bylo zjištěno, že septik upraven na jímku nebyl. Současně účelem nařízeného zaslepení septiku nepropustným materiálem v místě odtokového otvoru dle podmínky 1 výroku II prvoinstančního rozhodnutí byla ochrana vodních poměrů. Trvalé a nepropustné zaslepení není možno provést montážní pěnou, která navíc byla podle žalobců lokálně proražena dvoumetrem, kdy sami žalobci tvrdí, že montážní pěnou bylo zaslepeno odtokové potrubí, tudíž do místa přerušení a zaslepení může odpadní voda z nádrže septiku odtékat a případným porušením pěny odtékat do terénu.
43. Soud se s uvedeným posouzením správních orgánů zcela ztotožňuje a odkazuje na něj. Stavební úřad dospěl v této otázce v prvoinstančním rozhodnutí k následujícím závěrům: Žalobci nikterak v žalobě nezpochybňovali závěr správních orgánů, že ze septiku nelze vypouštět odpadní vody a odtokové potrubí tak nemůže sloužit účelu, pro který bylo zřízeno, a je nutno ho odstranit. Z toho rezultující závěr, že je namíste žalobcům uložit septik v místě odtokového otvoru zaslepit nepropustným materiálem, je naprosto logický.
44. Mířila-li žalobní námitka k tomu, že uložená povinnost zaslepení je nadbytečná, protože již bylo žalobci provedeno, pak správní orgány tuto námitku řádně vyvrátily tím, že jednak při kontrolním úkonu ze dne 21. 6. 2018 byl zjištěn opak (proti tomuto skutkovému zjištění žalobci v žalobě nebrojili), dále že pasportem septiku z roku 2012 zaslepení uložené prvoinstančním rozhodnutím prokázáno nebylo, protože neprokazuje stav zaslepení ke dni vydání rozhodnutí a navíc byl vyvrácen následným kontrolním úkonem, a konečně že sami žalobci tvrdili, že odtokové potrubí nezaslepili v místě odtokového potrubí ze septiku (ale v jeho následujícím průběhu) a navíc, že i toto zaslepení v jiném místě bylo poškozeno. Pokud sami žalobci uvedli, že zaslepení bylo porušeno (bez ohledu na to kým a jak), potvrzují tak, že řádné zaslepení k datu vydání rozhodnutí provedeno nebylo. Vzhledem k tomu ochrana podzemních vod a práv dotčených osob (vlastníka pozemku s odtokovým potrubím) řádně odůvodnila uloženou povinnost zaslepit septik v místě odtokového otvoru nepropustným materiálem.
45. Vzhledem k tomu nebyly správní orgány povinny v datu svého rozhodnutí zjišťovat, zda nebyla uložená povinnost splněna již žalobci splněna – nesplnění povinnosti bylo ověřeno kontrolním úkonem a žalobci její splnění ani netvrdili. Skutkový stav ohledně zaslepení septiku a přerušení vsakovacího potrubí byl tedy správními orgány zjištěn v dostatečném rozsahu. V tomto směru soud poukazuje na bod 23 žaloby, kde žalobci sami výslovně tvrdili, že *bylo prokázáno přerušení vsakovacího potrubí na několika*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

místech. I kdyby přerušení vsakovacího potrubí na mnoha místech prokázáno bylo (žalobci neuvedli, čím to prokázáno být mělo), bylo to pro rozhodnutí správních orgánů irelevantní - rozhodné bylo, aby byl nepropustně izolován právě odtokový otvor jímky a aby neúčelné vsakovací potrubí zatěžující cizí pozemek bylo odstraněno. Úvaha správních orgánů v tomto směru je srozumitelná, logická a zcela v souladu s § 2 odst. 3, 4 správního řádu.

46. Soud shrnuje, že v žalobci citovaném § 3 správního řádu je stanoveno, že správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2, tedy v rozsahu nezbytném pro dodržení zásady zákonnosti, zásady zákazu zneužití správního uvážení, zásady ochrany dobré víry, zásady ochrany veřejného zájmu a zásady legitimního očekávání. V posuzovaném případě nevznikly žádné pochybnosti o existenci vodního díla, jehož vodoprávní povolení zaniklo. Ani žalobci nikdy zánik vodního díla netvrdili – naopak sami odkazovali na pasport septiku, hydrogeologický posudek a geometrický plán. Přitom při kontrolním úkonu dne 21. 6. 2018 byla existence potrubí osvědčena a v bodě 23 žaloby žalobci sami tvrdili, že bylo prokázáno přerušení vsakovacího potrubí na několika místech. V daném případě nebylo nezbytné ve smyslu citovaného § 3 správního řádu, aby byl prokazován celý průběh potrubí, zvláště když jeho neexistence nebyla účastníky tvrzena a napadeným rozhodnutím bylo nařízeno jeho odstranění. Správní orgány proto nepochybily, pokud nezjišťovaly celý průběh potrubí, neboť to vzhledem k předmětu rozhodování nebylo nezbytné. Námitka byla tedy nedůvodná.
47. Žalobci dále namítli, že se správní orgány nezabývaly tím, zda vypouštěné odpadní vody formou zálivky vniknou či mohou vniknout do podzemních vod - s odkazem na odborné vyjádření hydrologa a výkladové stanovisko MŽP podle žalobců není zálivka likvidací odpadních vod vypouštěním do vod podzemních a nepodléhá ani vodoprávnímu povolení. Námitka je nedůvodná.
48. V odvolacím řízení žalobci (první žalobce v bodě 28 doplnění svého odvolání a druhý žalobce uprostřed str. 5 svého odvolání) uvedli, že „při kontrole nebylo prokázáno žádné vypouštění odpadních vod ze septiku“. Byť tomu lze přisvědčit, pak na rozhodování správních orgánů nemělo žádný vliv, zda v den kontroly byl zjištěn průtok vsakovacím potrubím či nikoli. Pokud jde o nynější žalobní námitku, ta je formulována odlišně – tedy že se správní orgány nezabývaly tím, zda vypouštěné odpadní vody formou zálivky mohou vnikat do podzemních vod. Jde tedy o námitku odlišnou, ve správním řízení neuplatněnou, tudíž žalovaný nemohl pochybit s vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí tím, že se zálivkou nezabýval. Jelikož žalobci ve správním řízení zálivkou vůbec neargumentovali a z obsahu spisu nevyplývala, správní orgány nepochybily, pokud se zálivkou nezabývaly. Pokud žalobci při prvním jednání soudu uvedli, že správní orgány vyšly z nesprávného stanoviska, že odpadní vody budou vnikat do podzemních vod zálivkou, pominuli, že správní orgány se zálivkou ve správním řízení vůbec nezabývaly.
49. Jde ale i o námitku nedůvodnou. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že účelem uložených povinností je zamezit ohrožování zájmů chráněných právními předpisy – např. ochrany vodních poměrů a na vodu vázaných ekosystémů, ochrany jakosti podzemní a povrchové vody apod. (viz str. 5) a že není žádoucí ponechat odtokové potrubí v terénu z důvodu ochrany vodních ekosystémů a jakosti podzemních vod tak, aby nedocházelo k případnému úniku nečištěných odpadních vod tímto potrubím do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vod podzemních a následnému ohrožení jejich jakosti (viz str. 6). Z napadeného rozhodnutí je tudíž zřejmé, že žalovaný měl vnik odpadní vody do podzemních vod za možný.

50. Tento závěr soud aprobejuje, protože je zcela zřejmé, že vsakovací potrubí naplněné odpadní vodou vede k možnému vniku odpadní vody do podzemních vod. Žalobci ve správním řízení nenavrhovali vypouštění odpadních vod zálivkou, ale navrhovali vypouštění odpadních vod do vod podzemních pomocí drenážního vsaku. Přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod je zakázáno ve výše citovaném § 38 odst. 7 vodního zákona, kdy k takovému vypouštění zálivkou přes půdní vrstvy dochází. Předmětem řízení bylo rozhodování podle § 15 odst. 7 vodního zákona vyvolané zánikem vodoprávního povolení vztahujícího se ke konkrétnímu povolenému vodnímu dílu. Vodoprávní povolení k danému vodnímu dílu nemohlo být vydáno ani za jiných než původně povolených podmínek. Vzhledem k tomu nemohlo být vodní dílo užíváno k původnímu povolenému účelu, přičemž jeho odtokové potrubí, u něhož vzhledem k jeho charakteru hrozí únik odpadních vod do vod podzemních, bylo umístěno na pozemku osoby odlišné od vlastníka vodního díla. Za této situace bylo správně rozhodnuto o odstranění této části vodního díla.
 51. Námitka žalobců je do jisté míry i nesrozumitelná. Řízení o žádosti žalobců o povolení k vypouštění odpadních vod ze septiku bylo pravomocně zastaveno, nebyl tedy důvod posuzovat, zda ze septiku vypouštěné odpadní vody mohou vniknout do podzemních vod. Pokud mířila námitka žalobců k tomu, že by stávající vodní dílo používali k zálivce, pak se to jednak jeví jako nerealizovatelné, aby k zálivce bylo užito vsakovací potrubí, jehož odstranění bylo nařízeno, a dále žalobci nikdy ve správním řízení takový záměr netvrdili. Pokud žalobci mínili to, že by k zálivce užili jiné dílo, pak se to netýká předmětu řízení (odstranění nefunkční části vodního díla).
 52. Z výše uvedených důvodů nelze správním orgánům vytýkat, že se nezabývaly tím, zda je zálivka likvidací odpadních vod vypouštěním do vod podzemních a zda podléhá vodoprávnímu povolení. Soud dodává, že hydrogeologický posudek na čl. 78 správního spisu, který soud provedl k důkazu na prvním jednání ve věci žalob žalobců, se netýká vodního díla, které bylo předmětem posuzovaného správního řízení. Výkladové stanovisko MŽP na čl. 27 soudního spisu, které bylo též soudem provedeno k důkazu, stanoví, že za vypouštění odpadních vod do vod podzemních je považován mj. rozstřík, přičemž mezi režimem zálivky a rozstříkem není rozdíl (viz bod 1.2.2. na str. 5 ve spojení s bodem 3.2.3 na str. 24). Ani to tedy žalobní argumentaci nijak nepodporuje.
 53. Žalobci dále namítli, že jim správní orgány neposkytly součinnost k vydání vodoprávního povolení, o nějž žalobci usilovali, kdy nesouhlas vlastníka pozemku podle § 59a vodního zákona vydání vodoprávního povolení nemohl bránit vzhledem k zásadě proporcionality, protože šlo o modernizaci stávajícího vodního díla a žalobkyně svého práva zneužívá. Námitka byla nedůvodná.
 54. Soud konstatuje, že námitku nedostatku součinnosti žalobci nevznesli ve správním řízení, tudíž správní orgány nemohly pochybit, když se této otázce ve svých rozhodnutích nevěnovaly. Soud z obsahu spisu žádné nedostatky v poskytování součinnosti ze správních orgánů, které by mohly atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí, nezjistil.
 55. Soud připomíná, že řízení o žádosti žalobců bylo pravomocně zastaveno a že z něj nevzešlo pro žalobce vodoprávní povolení. Ve vztahu k žalobní argumentaci vážící se
- Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

k § 59a vodního zákona se již vyjádřil Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku tak, že žalobci navrhovaná změna stavby (umístění pískového filtru) je podmíněna souhlasem žalobkyně, která deklarovala opakovaně jeho neudělení. Žalobní argumentace, že nesouhlas žalobkyně podle § 59a vodního zákona vydání vodoprávního povolení nebránil, byla vyvrácena popsáním závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

56. Pokud žalobci při prvním jednání soudu argumentovali tím, že vydrželi věcné břemeno týkající se vodního díla zřízeného v roce 1964 ze zákona, pak šlo o opožděný žalobní bod podle § 71 odst. 1 písm. d), odst. 2 s. ř. s., který nebyl uplatněn ve lhůtě pro podání žaloby, a soud k němu proto nepřihlížel.
57. Soud tedy neshledal žádný z žalobci uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto výroky I a II tohoto rozsudku jejich žaloby zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
58. Soud dodává, že ze stanoviska správce povodí (čl. 93 správního spisu), geometrického plánu (čl. 92 správního spisu) a rozhodnutí ONV v Domažlicích ze dne 23. 1. 1964 čj. výst-65/64 (čl. 2 správního spisu), které provedl k důkazu na prvním jednání ve věci žalob žalobců, neučinil žádné zjištění, které by mělo vliv na rozhodnutí o žalobách žalobců.
59. Soud při prvním jednání soudu ve věci žalobců zamítl návrh žalobců na znalecký posudek k posouzení možností vniku odpadních vod do vod podzemních, neboť jeho provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti žalob žalobců, tj. zákonnosti napadeného rozhodnutí ke dni vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1 s. ř. s. (viz výše vypořádání žalobního bodu týkající se namítaného nezjištění skutkového stavu k této otázce).
60. Soud dodává pro úplnost, že odkazovali-li žalobci ve vyjádření k žalobě žalobkyně souhlasně na bod 15 zrušujícího rozsudku, zde uvedené závěry Nejvyššího správního soudu nijak žalobu žalobců nepodporují.
61. Dále soud dospěl k závěru, že ani žaloba žalobkyně není důvodná.
62. Žalobkyně brojila jen proti části výroku prvoinstančního rozhodnutí I.2, již se přítokové potrubí a septik, umístěné na jejím pozemku, ponechaly v terénu. Žalobkyně požadovala jejich odstranění.
63. Toto rozhodnutí bylo stavebním úřadem v prvoinstančním rozhodnutí odůvodněno následovně: V řízení podle § 15 odst. 7 vodního zákona se rozhoduje o tom, zda je možné stavbu zachovat a využívat jiným způsobem, či je nutné ji odstranit celou nebo z části. Žalobci tvrdili, že septik používají jako žumpu. Stavební úřad dospěl k závěru, že žalobcům svědčí právo užívat, za splnění zákonných podmínek, septik jako řádně povolenou stavbu. Proto byl septik s přítokovým potrubím vyloučen z režimu vodního díla a ponechán v terénu. Septik s přítokovým potrubím se tak stal obecnou stavbou v kompetenci obecného stavebního úřadu a žalobcům vznikla povinnost požádat obecný stavební úřad o povolení změny užívání stavby na stavbu obecnou, jinak by septik žalobci užívali v rozporu s účelem vymezeným v kolaudačním rozhodnutí, tj. v rozporu s § 126 odst. 1 stavebního zákona (viz str. 6). Žalobci musí dále podle § 38 odst. 6 vodního zákona zajišťovat zneškodňování odpadních vod akumulovaných v jímce tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod. Aby mohl být účel septiku plněn, bylo ponecháno i příváděcí potrubí (viz str. 7). Požadavkům žalobkyně na odstranění septiku s přítokovým

potrubím stavební úřad nevyhověl s odůvodněním, že žalobcům svědčí zákonná možnost užívat stavbu septiku jako jímku na vyvážení (viz str. 9).

64. Žalovaný pak k tomu vzhledem k odvolacím námitkám žalobkyně dodal v napadeném rozhodnutí následující: Stavbu vodního díla je možné užívat jako obecnou stavbu pouze za předpokladu, že žadatel požádá o zrušení vodního díla dle § 15 odst. 1 vodního zákona a poté požádá o změnu povolení k užívání stavby jako žumpy. Rozhodnutí o dalším trvání vodního díla tuto možnost reflektuje, neboť stavební úřad rozhodl o ponechání přítokového potrubí a nádrže septiku v terénu bez ohledu na nesouhlas žalobkyně. V řízení podle § 15 odst. 7 vodního zákona lze rozhodnout o dalším trvání vodního díla bez nutnosti jeho kompletního odstranění a jeho využití např. jako stavby obecné (viz str. 8). Účelem § 15 odst. 7 vodního zákona je zajištění toho, aby do budoucna nemohlo dojít k nezákonnému nakládání s vodami, popř. ohrožení vodních poměrů, bez ohledu na vlastnické vztahy k pozemkům či stavbám. Stavební úřad nelegalizoval stavbu žalobců, která není vodním dílem, na pozemku žalobkyně. Septik je stavbou povolenou dle stavebních předpisů. Stavební úřad tak dbal na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a šetřil práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy dotčených osob. Nedošlo k neoprávněnému zásahu do vlastnického práva žalobkyně, jelikož rozhodnutím o podmínkách dalšího trvání vodního díla nebylo rozhodnuto o užívání stavby septiku jako žumpy a nemohlo tak dojít k rozšíření dosavadního omezení vlastnického práva žalobkyně. Žalovaný dodal, že vodní zákon v § 59a pouze nad rámec obecné právní úpravy dané občanským zákoníkem zakotvil povinnost vlastníka pozemku strpět vodní dílo a jeho užívání za náhradu a aby se vyřešily právní poměry vlastníků pozemků a vodních děl, která byla vybudována před 1. 1. 2002. Tzn. že ne všechna vodní díla byla zřízena bez právního titulu k cizímu pozemku, nebo že již v minulosti nebyla vlastníkovu pozemku poskytnuta náhrada. Případná oprávněnost stavby z hlediska občanského práva je nutné posoudit podle právní úpravy, jaká tu byla v době jejího vzniku (v roce 1962). Podstatné bylo tedy i to, zda v době zřízení stavby byl vlastník, popřípadě uživatel pozemku a stavebník jedna a tatáž osoba a teprve později byly pozemky převedeny do vlastnictví někoho jiného. To, že stavby vodního díla požívají speciální ochranu dle § 59a vodního zákona neznámá, že jde o stavbu neoprávněnou ve smyslu občanskoprávním, nebo že nedošlo v minulosti ke vzájemnému vypořádání vlastníka pozemku s vlastníkem stavby, nebo že stavba jako taková nepožívá jiné ochrany dle občanského zákoníku (např. práva vydržení). Vlastnická práva žalobkyně a žalobců tedy kolidují a nelze vyzdvihovat jedno právo nad druhé. Z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2009, č. j. 7 As 26/2008 – 140, a ze dne 13. 12. 2004, č. j. 7 As 12/2004-47, žalovaný dovodil, že povolení změny v užívání stavby na cizím pozemku, není-li spojeno se změnou stavby, není podmíněno souhlasem vlastníka pozemku, resp. že změna stavby stojící na cizím pozemku, kterou se nemění její půdorysné ohraničení, tj. nástavba nebo přestavba, vyžaduje podle § 58 odst. 2 stavebního zákona mj. právo k pozemku (v poměrech nyní platného stavebního zákona jde o souhlas vlastníka pozemku dle § 184a). Stavební úřad musí uplatňovat svou pravomoc pouze k účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, tedy pouze v limitech § 15 odst. 7 vodního zákona. Stavební úřad rozhodl zaslepení nádrže septiku a odstranění odtokového potrubí tak, aby nemohlo dojít k nedovolenému vypouštění odpadních vod a naplnil tak smysl ustanovení § 15 odst. 7 vodního zákona s tím, že chránil veřejný zájem i práva nabytá v dobré víře vlastníka septiku i práva vlastníka pozemku (viz str. 9 až 11).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

65. Soud uvedené posouzení správních orgánů aprobeje.
66. Septik s přítokovým potrubím, který žalobci hodlají užívat jako bezodtokovou jímku, se podle § 55 odst. 3 vodního zákona nepovažuje za vodní dílo. Z tohoto důvodu správní orgány správně rozhodly o vynětí septiku z režimu vodních děl v souladu s § 15 odst. 7 vodního zákona. Tím pádem se na septik s přítokovým potrubím dále nevztahuje § 59a vodního zákona, jehož použitelnost je vázána na vodní dílo.
67. Soud se shoduje s výkladem správních orgánů ve vztahu k § 15 odst. 7 vodního zákona, jehož hypotéza o zániku vodoprávního povolení k vodnímu dílu byla v posuzované věci nesporně naplněna. Toto zákonné ustanovení ukládá vodoprávnímu úřadu, aby na poli vodního zákona rozhodl, co bude s vodním dílem dál – zda bude dál trvat a za jakých podmínek, nebo zda musí být odstraněno. Při tomto rozhodování musí správní orgány postupovat v souladu se zákonem, nesmí uplatňovat svou pravomoc k jiným účelům, než k nimž jim byla zákonem svěřena, musí dbát o soulad s veřejným zájmem, šetřit práva nabytá v dobré víře, oprávněné zájmy dotčených osob, zasahovat do jejich práv jen v nezbytném rozsahu (srov. § 2 správního řádu). § 15 odst. 7 vodního zákona musí být správní orgány naplňováno v souladu s účelem vodního zákona, jímž je ochrana povrchových a podzemních vod, hospodárné využívání vodních zdrojů a zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod (viz § 1 vodního zákona).
68. V posuzované věci vodní dílo jako celek nemohlo dále sloužit svému původnímu účelu.
69. Septik s přítokovým potrubím však může sloužit jako bezodtoková jímka - odtokové potrubí tak nemá žádný účel. Vzhledem k tomu bylo na místě odtokové potrubí odstranit a septik v místě jeho napojení řádně zaslepit. Odstranění odtokového potrubí přispělo k ochraně podzemních vod (zamezilo se tak úniku odpadních vod do vod podzemních), což je naplněním veřejného zájmu, současně jde o řešení proporcionálně vhodné pro řešení kolize práv žalobců a práv žalobkyně – jelikož odtokové potrubí nemůže žalobci nijak sloužit a zároveň zasahuje do vlastnického práva žalobkyně k pozemku, kde je umístěno, je přiměřeným řešením odstranění odtokového potrubí. Šlo o adekvátní naplnění povinnosti správních orgánů šetřit práva nabytá v dobré víře a oprávněné zájmy dotčených osob a zasahovat do jejich práv jen v nezbytném rozsahu.
70. U septiku s přítokovým potrubím byla situace jiná. Ty sice již nejsou v režimu vodních děl, ale pro jiný účel sloužit mohou, za splnění jiných zákonných podmínek. Při rozhodování o tom, zda je ponechat nebo odstranit, správní orgány správně vážily jednak veřejný zájem (ochrana podzemních vod), právo žalobců na neomezování jejich vlastnického práva (užívání septiku s přítokovým potrubím k jinému účelu) a právo žalobkyně na výkon vlastnického práva k pozemku (neomezené existenci septiku s přítokovým potrubím na jejím pozemku). V tomto případě šlo především o kolizi práv žalobců a žalobkyně, protože ochrana podzemních vod je zajištěna § 38 odst. 6 vodního zákona a zaslepením septiku. Soud souhlasí se správními orgány, že zvolené řešení je odpovídajícím výsledkem poměřování kolidujících práv žalobců a žalobkyně. Na straně žalobců šlo o to, že septik s přítokovým potrubím je povolenou stavbou a může být dále užíván jako bezodtoková jímka, pokud žalobci splní další zákonné povinnosti. Na straně žalobkyně šlo o to, že žalobkyně, zcela pochopitelně, usiluje o to, aby její pozemek byl co nejméně zatížen. V této kolizi se jeví zjevně jako

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

významnější právo žalobců, kteří vlastní povolenou stavbu, která může, za splnění zákonných podmínek, sloužit svému účelu.

71. Soud považuje za vhodné zdůraznit, že napadeným rozhodnutím nebylo žalobcům uděleno povolení k užívání septiku s přítokovým potrubím jako bezodtoková jímka, ani nebylo pro futuro rozhodováno o tom, že nemůže být nařízeno jeho odstranění. Proto žalobkyně nebyla poškozena napadeným rozhodnutím na svých právech tím, že by jí bylo založeno právo žalobců žumpu vyvážet, což by mohlo žalobkyni pochopitelně obtěžovat (slovy napadeného rozhodnutí: „*Nedošlo k neoprávněnému zásahu do vlastnického práva žalobkyně, jelikož rozhodnutím o podmínkách dalšího trvání vodního díla nebylo rozhodnuto o užívání stavby septiku jako žumpy a nemohlo tak dojít k rozšíření dosavadního omezení vlastnického práva žalobkyně.*“). Důležité je si uvědomit, že účel § 15 odst. 7 vodního zákona determinuje rozsah pravomoci správních orgánů. Ty smí tedy ukládat povinnosti jen v tom rozsahu, v jakém je to nezbytné pro řešení stavu vzniklého v důsledku zániku vodoprávního povolení k vodnímu dílu. Proto správní orgány rozhodly pouze o vynětí z režimu vodního díla (což nikdo z účastníků nesporně) a o jeho dalším možném trvání v režimu obecné stavby. Tím, že bylo rozhodnuto o ponechání v terénu, bylo vyjádřeno to, že stavba nemusí být v příčinné souvislosti se zánikem vodoprávního oprávnění odstraněna. Jinými slovy, kdyby část výroku o ponechání v terénu v prvoinstančním rozhodnutí nebyla uvedena, fakticky by to práva a povinnosti žalobců i žalobkyně regulovalo stejně jako zvolený výrok prvoinstančního rozhodnutí. Nepodají-li žalobci žádost o povolení změny užívání stavby na stavbu obecnou jako bezodtoková jímka a nezískají-li na jejím základě toto povolení, septik jako žumpu užívat nesmí, protože jinak by ho užívali v rozporu s účelem vymezeným v kolaudačním rozhodnutí.
72. K jednotlivým námitkám žalobkyně uvádí soud následující.
73. Není pravdivým žalobní tvrzení, jak správně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, že by stavební úřad legalizoval obecnou stavbu žalobců na pozemku žalobkyně. Žalobkyně nikterak nepolemizuje s vypořádáním této odvolací námítky žalovaným v napadeném rozhodnutí a zcela ho ve své žalobní argumentaci pomíjí. Žalovaný přitom konstatoval, že výstavba septiku byla řádně povolena ve stavebním řízení a nejde tedy o žádnou *legalizaci stavby cizího vlastníka*. Jde o stavbu povolenou, která nesmí být užívána k původnímu povolenému účelu, tj. k čištění odpadních vod. K neoprávněnému zásahu do vlastnického práva žalobkyně nedošlo, jelikož napadeným rozhodnutím nebylo žalobcům uděleno povolení, aby užívali septik jako žumpu. Napadeným rozhodnutím tedy nebylo rozšířeno stávající omezení vlastnického práva žalobkyně stavbou. Na napadené rozhodnutí nemohlo mít vliv, že žalobci měli dostatek času na vyřešení odkanalizování svých objektů. Soud souhlasí s žalobkyní, že vynětím septiku s přítokovým potrubím z režimu vodního díla zanikne povinnost žalobkyně septik strpět v režimu § 59a vodního zákona. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí tímto zákonným ustanovením ve vztahu k žalobkyni argumentoval, z kontextu napadeného rozhodnutí vyplývá, že tím míní, že žalobkyně podléhá regulaci v § 59a vodního zákona do doby nabytí právní moci prvoinstančního rozhodnutí o vynětí septiku z režimu vodního díla. Je nutno však žalobkyni upozornit, že ač by byl septik vyňat z režimu vodních děl, stále jde o povolenou stavbu a nic se nezměnilo na občanskoprávním režimu stavby (jde-li o stavbu oprávněnou, pak je nutno respektovat důsledky s tím spojené občanskoprávními předpisy). Jinými slovy, napadeným rozhodnutím se na septik již nevztahuje vodní

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zákon, ale práva a povinnosti pro něj vyplývající z občanskoprávních předpisů nepozbyl.

74. K další žalobní námitce soud uvádí, že žalovaný sice v napadeném rozhodnutí občanským zákoníkem argumentoval, ale pouze v souvislosti s tím, že v režimu občanského práva je na rozdíl od vodního práva rozhodující oprávněnost stavby (že byla stavba z hlediska občanskoprávních předpisů oprávněně zřízena). Žalovaný zdůraznil, že vodní díla v režimu § 59a vodního zákona nemusí být stavbou neoprávněnou podle občanského práva, mohou být i stavbou oprávněnou – pro § 59a vodního zákona je totiž významné jen to, že jde o vodní dílo, že bylo vybudováno do 31. 12. 2001 a že se nachází na cizím pozemku. § 59a vodního zákona vůbec neřeší, zda jde o stavbu oprávněnou či neoprávněnou podle občanskoprávních předpisů. Úvaha žalovaného byla tedy teoretická a nesměřovala k tomu, že by pro rozhodnutí ve věci bylo významné, zda septik byl zřízen se souhlasem tehdejšího vlastníka pozemku žalobkyně a za náhradu. Správní orgány tedy nepochybily, pokud se tím ve správním řízení nezabývaly.
75. Nedůvodnou byla i poslední námitka žalobkyně. Žalovaný rozsudky Nejvyššího správního soudu, které citoval na str. 10 napadeného rozhodnutí, zjevně porovnával změnu v užívání stavby, která není spojena se změnou stavby samotné, a změnu v užívání stavby spojenou se změnou stavby, jež podléhají odlišným povolovacím režimům (srov. bod 27 zrušujícího rozsudku, nebo shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2014, č. j. 1 As 128/2014 – 59). Na způsob rozhodnutí ve vztahu k septiku vyňatému z režimu vodního díla to však bezprostřední vliv nemá. To už je totiž otázka spadající do řízení o případné žádosti žalobců o povolení změny užívání stavby jako bezodtoková jímka. Obiter dictum soud uvádí, že žalovaný mířil k tomu, že bude-li tato změna užívání spojena se změnou stavby, bude podmíněna souhlasem žalobkyně. Nebude-li změna užívání jako žumpa spojena se změnou stavby, souhlas žalobkyně podle stávající právní úpravy nebude obecným stavebním úřadem vyžadován, ale žalobkyně nebude zbavena ochrany civilním právem – zde mohou najít její námitky zvýšeného obtěžování vyvážením žumpy místo (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 8 As 79/2014-108, a bod 42 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2014, č. j. 1 As 128/2014 – 59). Soud dodává, že nařízené odstranění vsakovacího potrubí nelze považovat za změnu stavby nezbytnou pro změnu v užívání septiku.
76. Soud připomíná, že Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku uvedl následující: *„Správní orgány ve svých rozhodnutích uvedly dostatek důvodů, proč rozhodly o odstranění části vodního díla z pozemku jiného vlastníka i proč byly zbylé části v terénu ponechány, ale z režimu vodního díla vyloučeny. Jejich postup odpovídal dosavadnímu vývoji a letité snaze o řešení situace se všemi účastníky a respektoval zásadu přiměřenosti.“* (bod 31 zrušujícího rozsudku).
77. Soud tedy neshledal žádný z žalobkyní uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto výrokem III tohoto rozsudku její žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI.

Náklady řízení

78. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Jelikož se žalovaný práva na náhradu nákladů řízení výslovně v obou vyjádřeních k žalobám vzdal a žádné náklady mu nad rámec úřední činnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

nevznikly, rozhodl soud výrokem IV, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

79. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto výrokem V tohoto rozsudku dle § 60 odst. 5 s. ř. s., kdy osoba zúčastněná na řízení nemá na náhradu nákladů řízení právo, protože jí soud neuložil žádnou povinnost a zároveň neshledal důvody zvláštního zřetele hodné, které by přiznání náhrady nákladů řízení odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 15. září 2022

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu